

2. РОСА.

Лѣтень день откакъ зайде сльице или рано прѣди да изгрѣе кога излѣземь по ливады, дрехы-ты ни ся наквасывать а по листа-та и цвѣти-та съзирамы капчицы отъ быстрѣ водж, кои-то ся лѣщать като многоцѣнны камъніе. Всѧкой знае, че това ся выка *rosa*.

И така вие всинца знаете що е роса, нѣ навѣрно, всѧкой отъ васъ на' да ли ще знае какъ става роса-та. Слушайтѣ добрѣ що щѫ Ви прикажѫ за неї.

Кога-то у еднѣ стаіж е тврдѣ горящо, или кога ся у неї пере или ся суши нѣща, то по прозорцы-ты, както всинца знаете, охваща ся пара, а отъ неї ся сливать та ставать капчицы; нѣ ако да бяше извѣнь пѣ-топло, отъ колко-то е у стаіж-тѣ, то тая капчицы нѣмаше да стануть по прозорцы-ты. Прозорци-ти зарань быватъ влажны, кога-то прѣзъ заминжлый день е было горящо, а прѣзъ ношъ-тѣ студено; а тая влага излита щомъ лѣсне сльице. Кога изъ топлѣ собж изнесемь на студено мѣсто чишѣ или стѣкленицѣ пѣльв съ водж или съ вино, то по чишѣ-тѣ или стѣкленицѣ-тѣ става пара, а отъ тѣ парѣ ся сливать дѣгности капчицы. Кога джнемъ вѣзъ оглядало, па него става пара, нѣ само кога-то е пѣ-студено отъ джа, що излиза изъ уста-та, друго-яче не бы останжла никаква пара.

Оттука видите, че роса може ся направи както и подъ голо небе на поле-то, защо-то и по сухо-то стѣкло ся набирать капчицы както и по сухѣ-тѣ тревѣ. Нѣ видѣхте и това, че прозорци-ти, стѣкло-то и оглядало-то трѣбува на онѣж странж, дѣто ставать капчицы-ты да бѣдѣть пѣ-студены отъ колко-то що е вѣздухъ-ть; друго-яче тая капчицы не можихъ да стануть. И така прѣва причина, отъ кои-то става роса, е тая: всички нѣща, по кои-то пада роса, было листа, цвѣти, дрѣви и пр. трѣбува да сѣ пѣ-студены отъ колко-то е вѣздухъ-ть, що е около нихъ; ако не бѣдѣше така роса не бы падала никога.

Като знаете това и го разбираете както трѣбува, може да ми попытате, защо трева-та, цвѣти-та и другы нѣща изстыниватъ така бръзо щомъ зайде сльице? — То става така. Кога стоимъ насрѣщѣ вѣзъ огъня, гдѣ-то жарава-та е распалена, усѣщамы, че ни нари, и ако смы много близу,